

Prawa dziecka

PRAWA DZIECKA

Janusz Korczak powiedział kiedyś „**nie ma dzieci są ludzie**”. I to jest prawda. „Dziecko to także człowiek tylko, że jeszcze mały...”. Przecież każdy dorosły kiedyś również był dzieckiem. Tak więc, podobnie jak każdy dorosły, dziecko jest właścicielem pewnych praw i wolności. Nazywają się one prawami człowieka. Źródłem tych praw jest godność człowieka, zwana również człowieczeństwem. W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zapisana jest ona w art. 30:

„Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”.

Z godności wywodzą się dwie zasady: wolność i równość, które są podstawą wszystkich praw człowieka. Wolność oznacza to, że człowiek nie jest własnością kogokolwiek, posiada wolną wolę, może samodzielnie podejmować decyzje i świadomie ponosić za nie odpowiedzialność (dziecko uczy się tego w trakcie dojrzewania). Równość oznacza, że każde dziecko ma takie same prawa i ma być tak samo traktowane przez wszystkich bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

Jednym z najważniejszych dokumentów, w którym spisane są prawa dziecka, jest **Konwencja o Prawach Dziecka**. Konwencja ta to międzynarodowy dokument, który podpisują państwa i zobowiązują się przestrzegać zapisanych w nim praw. Polska podpisała Konwencję o Prawach Dziecka 7 czerwca 1991 roku i od tego momentu jej przepisy obowiązują także w Polsce.

Artykuł 2. i 30. ZAKAZ DYSKRYMINACJI

Wszystkie dzieci mają takie same prawa - nie ma gorszych ani lepszych dzieci!

Artykuł 12. PRAWO DO WYPOWIEDZI

Każdy ma prawo mieć swoje zdanie, własne myśli i poglądy. Dziecko może wypowiadać się w swoich sprawach przed sądem lub w innych instytucjach.

Artykuł 13. PRAWO DO INFORMACJI

Dziecko ma prawo do wypowiedzi. Możemy szukać informacji, wypowiadać się w dowolny sposób (np. mówiąc, pisząc, tworząc sztuki teatralne, rysując). Należy jednak pamiętać, aby korzystając z prawa do wypowiedzi, nikogo nie obrazić.

Artykuł 16. PRAWO DO PRYWATNOŚCI

Nikt nie ma prawa poniżać i ośmieszać dziecka ani wtrącać się do jego osobistych spraw, czytać listów, maili, esemesów czy pamiętników - chyba że w uzasadnionych sytuacjach sąd zadecyduje inaczej.

Artykuł 17. DOSTĘP DO RÓŻNYCH MEDIÓW

Dziecko ma prawo do korzystania z książek, gazet, internetu - choć rodzice czy opiekunowie powinni czuwać nad tym, z czego i jak długo korzysta.

Artykuł 19. OCHRONA PRZED PRZEMOCĄ

Nikt, nawet mama czy tata nie mają prawa bić dziecka lub dręczyć go w inny sposób! Rodzicom i opiekunom nie wolno zaniedbywać dziecka. Zadaniem dorosłych jest chronić dziecko przed przemocą.

Artykuł 24. PRAWO DO OPIEKI MEDYCZNEJ

Jak dziecko zachoruje zawsze ma prawo do leczenia.

Artykuł 26. PRAWO DO ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Jeśli rodzina dziecka jest w trudnej sytuacji finansowej, państwo powinno dziecku pomóc.

Artykuł 28. PRAWO DO NAUKI

Dzieci mają prawo do nauki. Dzięki temu prawu mogą uczyć się za darmo. Obowiązkiem państwa

jest dopilnować, żebyśmy mogli się uczyć.

Artykuł 29. PRAWO DO ROZWIJANIA ZDOLNOŚCI

Dziecko ma prawo do rozwijania swoich zainteresowań lub zdolności, ma także prawo do różnego rodzaju korepetycji i wsparcia ze strony dorosłych.

Artykuł 31. PRAWO DO WYPOCZYNKU

Każde dziecko ma prawo do wypoczynku i czasu wolnego.

Artykuł 32. PRAWO DO OCHRONY PRZED WYKORZYSTYWANIEM DO PRACY

Dziecka nie można zmuszać do pracy zarobkowej, szczególnie zajęć niebezpiecznych lub utrudniających naukę i rozwój.

Artykuł 33. PRAWO DO OCHRONY PRZED NARKOTYKAMI

Państwo ma obowiązek wszelkimi prawnymi sposobami chronić nas przed narkotykowym uzależnieniem.

Artykuł 34. OCHRONA PRZED WYZYSKIEM SEKSUALNYM

Nikt nie może wykorzystywać seksualnie dzieci!

Artykuł 38. OCHRONA PODCZAS WOJEN

Dzieci poniżej 15. roku życia nie mogą brać udziału w wojnach.

Artykuł 40. PRAWA DZIECI PODEJRZANYCH O POPEŁNIENIE PRZESTĘPSTWA

Jeśli dziecko jest podejrzane o jakieś przestępstwo, to ma prawo do odpowiedniej pomocy w sądzie, do wypowiedzi w swojej sprawie i przedstawienia swojej wersji zdarzeń.